

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ «Могилів-Подільський
технологіко-економічний фаховий коледж
Вінницького національного аграрного університету»

Розглянуто і схвалено на засіданні
Педагогічної ради коледжу
Протокол №11 від 26 «липня»
2023 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор коледжу

Валентина КАЗЬМІР

27 липня 2023 р.

КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 076 ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА
ДІЯЛЬНІСТЬ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
У СФЕРІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
У ВСП «МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Код та найменування спеціальності: спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 Управління та адміністрування

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр.

Освітньо-професійна програма: Комерційна діяльність.

Термін навчання: 2 роки 10 місяців.

Освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з підприємництва та торгівлі.

Оцінювання результатів навчання: поточний контроль у формі: заліків, усних і письмових іспитів, атестації у формі кваліфікаційного іспиту.

Перелік основних компетентностей, якими повинен володіти здобувач освіти:

Інтегральна: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі підприємницької та торговельної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують концепції організації і функціонування підприємницьких та торговельних структур та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні компетентності: здатність враховувати основні закономірності й сучасні досягнення у підприємницькій, та торговельній діяльності; здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства; здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних структур; здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності; здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької та торговельної діяльності; здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур; здатність застосовувати основи обліку,

оподаткування і страхування в підприємницькій, та торговельній діяльності; здатність визначати та задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку; здатність застосовувати моделі електронної комерції у сфері підприємницької та торговельної діяльності; здатність використовувати логістичні системи в підприємницькій та торговельній діяльності.

ВСТУП

Концепція освітньої діяльності спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність за ОПП «Комерційна діяльність» полягає в підготовці нового покоління фахівців з комерційної діяльності. Вона розроблена з урахуванням Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», Стандарту фахової передвищої освіти спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, Державної національної програми «Освіта (Україна ХХІ століття)», господарського законодавства України.

Ефективність діяльності суб'єктів господарювання неодмінно залежить від інтенсивності його комерційної діяльності. Комерційна діяльність є визначальним фактором функціонування ринку. Це невід'ємна умова ринкового господарювання. Можливості комерційної діяльності з переходом до ринкової економіки набули неоціненного значення. Однак, на жаль, ще й досі багато питань механізму практичного використання комерції в сучасних умовах господарювання часто доводиться вирішувати інтуїтивно, методом «проб і помилок», що пов'язано з недостатністю досвіду в підприємців.

Будучи складовою частиною ринку, комерція, спираючись на свої позиції, одночасно стає основою ринкового господарства. Як показує практика, активність комерції вища тоді, коли стійкішим і динамічнішим є діюче середовище ринку. У своєму призначенні і діяльності комерція повинна базуватися на українській моделі формування ринку і ринкових відносин, що складаються.

У період розвитку нашої держави підготовка кадрів для ринкової економіки є однією з найважливіших соціально-економічних проблем. Сьогодні потрібні фахівці, здатні в стислі терміни вивести Україну на позиції розвитку європейських країн. Це завдання реалізується в нашому коледжі шляхом підготовки компетентних, конкурентоспроможних фахівців, здатних науково мислити та орієнтуватися у своїй практичній діяльності, приймати правильні рішення у складних ситуаціях.

Актуального значення набувають також питання забезпечення якості освіти та професійної підготовки фахівців у сфері комерційної діяльності, створення сприятливих умов для їх навчання і професійного розвитку впродовж життя, підвищення ефективності взаємодії між системою освіти і ринком праці.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Відокремлений структурний підрозділ «Могилів- Подільський технолого-економічний фаховий коледж Вінницького національного аграрного університету» - освітній заклад, який здійснює підготовку фахівців на основі базової середньої освіти (9 клас) із здобуттям повної загальної середньої освіти та на базі повної загальної середньої освіти (11 клас). Пріоритетними завданнями освітнього закладу є: надання повної загальної середньої освіти; створення сприятливих умов для продовження навчання у Вінницькому національному аграрному університеті на основі раніше здобутого ступеня освіти; упровадження сучасних освітніх технологій; програми фізичного розвитку, оздоровчі програми (спортивні секції, змагання); особистісно - орієнтоване навчання та виховання; розвиток інтелектуальних здібностей; сучасна матеріально-технічна база.

У коледжі здобувачі освіти здобувають освіту за спеціальностями: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 071 Облік і оподаткування, 181 «Харчові технології» освітньо-професійний ступінь «фаховий молодший бакалавр».

Освітній процес у коледжі забезпечують викладачі з 4 циклових комісій: обліково-економічних дисциплін, природничих наук, гуманітарних дисциплін та фізичного виховання, харчових технологій.

Для якісної підготовки конкурентноспроможних фахівців створено сприятливе освітнє середовище, технічне і навчально-матеріальне забезпечення.

З метою організації практичних занять здобувачів зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 «Управління та адміністрування» в коледжі створені та належним чином обладнані спеціалізовані кабінети. Приміщення обладнані необхідною технікою, науково-методичною та довідковою літературою, що дає змогу студентам опановувати і здійснювати творчу діяльність за обраним фахом. Педагогічний колектив коледжу, який виконує функції забезпечення організації освітнього процесу, на достатньому рівні володіє не лише професійними навичками діяльності у сфері підприємництва та торгівлі, а й має сформовані цінності в дусі патріотизму, громадянської свідомості і самосвідомості, здатний до застосування новітніх технологій, врахування перспективних напрямів розвитку культурно-мистецького часопростору Української держави. Одним із пріоритетних напрямів розвитку освітньої діяльності в закладі освіти, є впровадження в освітній процес новітніх технологій, зокрема інтерактивних та інформаційних, що полягає в ефективному використанні комп'ютерної, мультимедійної техніки для опанування постійно зростаючим обсягом інформації. Коледж оснащений комп'ютерною технікою (всі структурні підрозділи мають сучасні комп'ютери, обладнані комп'ютерні лабораторії, спеціалізовані комп'ютерні класи). Інформаційне забезпечення здійснюється навчальними книгами (підручниками, навчальними посібниками тощо) та електронними ресурсами.

Коледж має власну бібліотеку та читальну залу. Загалом рівень забезпечення освітнього процесу аудиторним фондом, обладнанням, інструментарієм, підручниками, методичною літературою, сучасною аудіо- та відеотехнікою, комп'ютерами відповідає встановленим нормативним вимогам. Все зазначене уможливорює забезпечити якість освітнього процесу підготовки фахівців зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Діяльність Коледжу реалізується шляхом:

- нерозривності освітньої, науково-дослідної та виховної роботи;
- забезпечення конкурентоспроможності завдяки високій гарантованій якості;
- побудови освітньо-професійних програм на компетентнісній основі відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій;
- забезпечення єдиного підходу до розроблення освітньо-професійної програми з урахуванням професійних стандартів, визначення критеріїв оцінювання професійних компетенцій, термінів і порядку підтвердження здобутих фахівцем кваліфікацій;
- забезпечення незалежного та об'єктивного оцінювання кваліфікації фахівця;
- наукового та методично-обґрунтованого аналізу потреб ринку праці та
- перспектив розвитку системи менеджменту у процесі розроблення академічної політики;
- сприяння, в т.ч. завдяки ефективній організації освітнього процесу, набуттю здобувачами світи професійної кваліфікації;
- доступності усіх форм і видів освітніх послуг, що надаються коледжем;
- рівності умов для кожного суб'єкта освітнього процесу щодо повної реалізації його здібностей, таланту, всебічного розвитку;
- інтеграції освіти і науки.

Високий рівень підготовки, сформований в освітньому середовищі коледжу, науковий світогляд, навички організації професійної діяльності та вміння застосовувати здобуті знання на практиці дають змогу випускникам розвивати свої професійні якості та успішно працювати в реальному секторі економіки.

Зміст освітньо-професійної програми за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 «Управління та адміністрування», яку пропонує здобувачам освіти коледж на відповідному рівні, має забезпечувати особам, які навчаються, формування професійних компетентностей, що є необхідними для самореалізації, активної громадянської позиції, соціальної злагоди і здатності до соціалізації та працевлаштування у суспільстві, зокрема:

- формування духовних і моральних цінностей на рівні, який сприятиме їх інтеграції у громадянське суспільство та становленню активної громадянської позиції в цьому суспільстві;
- формування цілісної картини світу, яка відповідатиме сучасному рівню

наукових знань про нього (відповідно до рівня фахової передвищої освіти), базових компетентностей в галузі управління та адміністрування;

- комунікативну компетентність, всебічну освіченість, здатність до інтеграції у національну та світову професійну спільноту;
- сприяння всебічному розвитку особистості, в т.ч. – формування вміння;
- навчатися з високим рівнем самостійності, критичного мислення, творчого і діяльнісного підходу, ініціативність, рішучість, здатність вирішувати проблеми, вміння оцінювати ризики.

Важливим чинником підвищення якості освіти та зменшення розриву між практичною та теоретичною підготовкою фахівця з менеджменту є тісна співпраця коледжу із роботодавцями. Саме роботодавець має бути суб'єктом освітнього процесу, забезпечувати для випускників змістове наповнення освіти, відповідно і робочі місця. З урахуванням потреб часу коледж залучає провідних стейкхолдерів на стадії визначення мети програми та результатів навчання, а також задля подальшого вдосконалення змістовно-технологічного наповнення програми. Коледж, сприяє інтенсивному ознайомленню випускників із аспектами майбутньої діяльності, формуванню осмисленого ставлення до викладання навчальних дисциплін, основ фахової діяльності, формуванню поваги до професії шляхом укладання угод із установами, організаціями на проходження здобувачами освіти різних видів практики. Окрім того, роботодавці долучаються до організації та проведення освітнього процесу, зокрема: проводять лекції, практичні заняття, тренінги, майстер-класи, on-line та виїзні співбесіди із з метою їх подальшого працевлаштування.

Основними принципами освітньої діяльності є:

- нерозривність освітньої, фахової та професійної роботи;
- забезпечення конкурентоспроможності завдяки високій гарантованій якості;
- побудова освітньо-професійних програм на компетентнісній основі відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій;
- здійснення єдиного підходу до розроблення освітньо-професійних програм усіх рівнів із урахуванням професійних стандартів, визначенням критеріїв оцінювання професійних компетенцій, термінів і порядку підтвердження отриманих кваліфікацій;
- забезпечення незалежного та об'єктивного оцінювання кваліфікації фахівця з комерційної діяльності;
- науковий та методично обґрунтований аналіз потреб ринку праці та перспектив розвитку сфери управління та адміністрування у процесі визначення академічної політики;
- сприяння, в т.ч. завдяки цілеспрямованій організації освітнього процесу, набуттю здобувачами освіти професійних компетенцій;
- доступність усіх форм і видів освітніх послуг, що надаються закладом освіти;
- рівність умов для кожного суб'єкта освіти щодо повної реалізації його здібностей, таланту, всебічного розвитку;

-інтеграція освітньої та наукової діяльності.

Навчальний план складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Практична складова підготовки майбутніх фахівців з комерційної діяльності здійснюється на відповідних базах практики, з якими укладено відповідні договори про співпрацю. Передбачено проходження трьох видів практик: навчальної, технологічної і виробничої. Практична підготовка здобувачів освіти здійснюється із застосуванням діяльнісного та практико-орієнтованого підходів. Вимоги до практичної складової підготовки здобувачів освіти визначено у програмах з практик.

МЕТА, ПРИНЦИПИ І НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ КОНЦЕПЦІЇ

Сучасна освіта повинна вирішувати подвійне завдання забезпечити загальний розвиток, який спрямований на формування інтелектуальних, естетичних, духовно-творчих, моральних якостей людини; сприяти професійному розвитку.

Особливо гостро питання професійної підготовки постають для фахівців з комерційної діяльності. Фахівець з комерційної діяльності має бути готовий до виконання важливих завдань для розвитку підприємства, зокрема з дослідження ринку та формування попиту на продукцію, налагодження комерційних зв'язків з покупцями продукції або товарів, постачальниками матеріальних благ, забезпечення та належне оформлення угод.

Сучасна підготовка фахівця економічного спрямування має гармонійно розвинути у них професійно і суспільно корисні компетенції шляхом інтеграції знань, практичних умінь, навичок, якостей, досвіду професійної та соціальної діяльності для впевненої конкуренції на ринку праці і в суспільному житті.

Специфіка організації процесу підготовки фахівців економічного напрямку відбувається з врахуванням змін чинного законодавства і передбачає максимальне наближення навчальних занять до умов практичної діяльності.

Досягнення цієї мети потребує від викладачів циклу забезпечення високого науково-теоретичного, методичного рівня викладання та інноваційного супроводу навчального процесу і передбачає здійснення наступних заходів:

- поліпшення якості навчання студентів шляхом індивідуалізації навчання, збільшення обсягів самостійної роботи, запровадження новітніх активних технологій, інтерактивних форм і методів навчання, розширення застосування модернізованих електронних інформаційних ресурсів;

- поглиблення загальної інформаційної підготовки здобувачів освіти, формування у них вміння ефективно використовувати комп'ютерно-

комунікаційні засоби та програми, що сприятиме розвитку їх інформаційної культури, розширенню застосування у майбутній діяльності електронних технологій і ресурсів;

- забезпечення підготовки науково-методичного та навчально-організаційного забезпечення самостійної роботи студентів з дисциплін циклу;

- запровадження самостійної поза аудиторної роботи здобувачів освіти.

Основними завданнями концепції є:

- визначення мети і завдання розвитку спеціальності забезпечення її відповідності стратегічним напрямкам розвитку освіти в Україні;

- створення умов для ефективної освітньої діяльності, з метою підвищення якості освіти;

- розширення форм і методів проведення профорієнтаційної роботи, щодо набору та залучення випускників шкіл, ліцеїв, гімназій, професійно-технічних закладів до навчання на спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність;

- поліпшення системи стимулювання професійного зростання викладачів коледжу, створення умов для розвитку професійної творчості, запровадження педагогічних інновацій.

Організаційними заходами є:

- забезпечення підвищення якості професійно-практичної підготовки здобувачів освіти;

- зміцнення партнерських зв'язків з роботодавцями з метою підвищення рівня працевлаштування студентів-випускників спеціальності 076 Підприємництво та торгівля;

- впровадження активних інформаційних та телекомунікаційних технологій, інтерактивних форм і методів навчання;

- активізація участі здобувачів освіти у написанні пошукових робіт;

- посилення зв'язків циклової комісії обліково-економічних дисциплін з загальноосвітніми навчальними закладами;

- розширення географії профорієнтаційної та рекламної роботи з метою забезпечення конкурсного відбору на навчання за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»;

- організація і проведення заходів за участю випускників шкіл.

Стратегічною метою Концепції є створення організаційно-правових, економічних умов для підвищення якості фахової передвищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність шляхом приведення її стандартів до міжнародних вимог та ефективного використання матеріально-технічного і кадрового потенціалу:

- у галузі освіти – збереження лідерських позицій у підготовці та забезпеченні конкурентоспроможності фахових молодших бакалаврів з підприємництва та торгівлі;

- кадровій політиці – розвиток компетентнісних характеристик, підвищення якісного рівня педагогічного колективу;

- галузі інформаційного забезпечення – впровадження у всі сфери діяльності коледжу новітніх інформаційних технологій і програмного забезпечення;

- формуванні активної громадянської позиції – забезпечення творчого та гармонійного розвитку особистості на основі поєднання перспективних міжнародних, національних і корпоративних традицій;

Основні принципи розвитку:

- принцип гуманізації – формування гуманної особистості гуманними засобами, визнання людини як найвищої цінності;

- принцип науковості – врахування в освітньому процесі досягнень у сфері управління та адміністрування, психолого-педагогічної науки, впровадження інноваційних управлінських рішень, технологій тощо, які дають змогу здійснювати навчання на наукових засадах;

- принцип цілеспрямованості – визначення перед викладацьким і студентським колективами стратегічної мети, перспектив розвитку, вирішення конкретних завдань для їх досягнення;

- принцип системності – узгодженість і взаємозумовленість стратегічного розвитку системи управління задля досягнення високих професійних результатів;

- принцип культуровідповідності – організація освітнього процесу з урахуванням певної зовнішньої, внутрішньої і суспільної культури;

- принцип плановості – чітке перспективне і щоденне планування всіх напрямів освітньої, наукової та господарської діяльності закладу з урахуванням його матеріально-технічних можливостей;

- принцип компетентності – високий рівень професійної підготовки, сумлінне виконання функціональних обов'язків, ерудиція, творче вирішення складних педагогічних завдань;

- принцип оптимізації – створення сприятливих умов для ефективної діяльності викладацького колективу.

Перспективними напрямками розвитку коледжу, і зокрема підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Комерційна діяльність» зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 «Управління та адміністрування», є:

- інтеграція процесів навчальної, професійної діяльності;

- забезпечення конкурентоспроможності випускників завдяки високій гарантованій якості освіти;

- побудова освітньо-професійних програм на компетентнісній, практико-орієнтованій основі відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій забезпечення єдиного підходу до розроблення освітньо-професійних програм усіх рівнів із обов'язковим урахуванням професійних стандартів, визначенням критеріїв оцінювання знань, умінь, навичок і професійних компетенцій, термінів і порядку підтвердження здобутих кваліфікацій;

- обґрунтований науковий та теоретико-методологічний аналіз потреб ринку праці та перспектив розвитку галузі управління та адміністрування під час розроблення академічної політики;

- сприяння організації освітнього процесу та набуття здобувачами освіти освітньої кваліфікації;
- рівність умов для кожного суб'єкта навчання щодо повної реалізації його здібностей, таланту, всебічного розвитку;
- гуманізм, демократизм і пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей;
- інтеграція управлінської освіти та науки в освітню діяльність;
- розширення мережі баз для проведення практичної підготовки.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВЗАЄМОДІЇ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З РОБОТОДАВЦЯМИ

Важливим чинником підвищення якості освіти та подолання розриву між практичною та теоретичною підготовкою фахівця є тісна співпраця коледжу з роботодавцями, які є важливими суб'єктами освітнього процесу, що забезпечують для випускників зміст освіти і відповідні робочі місця. Заклад освіти, залучає провідних стейкхолдерів на стадії визначення мети програми та результатів навчання, а також задля подальшого вдосконалення її змістово-технологічного наповнення.

Коледж сприяє інтенсивному ознайомленню випускників із аспектами майбутньої діяльності, формуванню осмисленого ставлення до вивчення навчальних дисциплін, основ фахової діяльності, формуванню поваги до професії шляхом укладання договорів із організаціями, підприємствами та установами різних форм власності та галузевої приналежності на проходження студентами практичної підготовки.

Окрім того, роботодавці долучаються до організації та проведення освітнього процесу, зокрема: проводять лекції, практичні заняття, тренінги, майстер-класи, on-line та виїзні співбесіди зі здобувачами освіти з метою їх подальшого працевлаштування.

Відтак, основною метою освітньої діяльності коледжу є підготовка у сфері фахової передвищої освіти висококваліфікованих фахівців зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність галузі знань 07 «Управління та адміністрування», які будуть успішними і конкурентоспроможними у професійній діяльності та на ринку праці.